

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 3094

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının 2021 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programının ekli Kararda belirtildiği şekilde tespit edilmesine, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

16 Ekim 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

16/10/2020 TARİHLİ VE 3094 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ EKİ
KARAR

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Tanımlar ve İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, 2021 yılında kamu işletmelerinin ülke kaynaklarını etkin ve verimli kullanmak suretiyle işletmecilik faaliyetlerini yerine getirmelerini ve kendi değerlerini azami düzeye çıkarmalarını sağlayacak strateji ve yöntemleri belirlemektir.

(2) Bu Karar, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ile bağlı ortaklıklarını ve ekli tabloda yer alan 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi olup sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan işletmecî kuruluşları kapsar.

(3) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan veya Sayıştayca denetlenen diğer işletmeler, bu Kararın sadece 20 nci, 21 inci, 25 inci ve 26 ncı maddeleri hükümlerine tabidir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kararda geçen;

a) Bağımsız denetim kuruluşu: 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca bağımsız denetim yapmak üzere Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından bağımsız denetimle yetkilendirilen sermaye şirketlerini,

b) Bağlı ortaklık: 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 58 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında kurulanlar hariç olmak üzere sermayesinin %50'sinden fazlası kamu iktisadi teşebbüsüne ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketleri,

c) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,

ç) Finansal raporlar: Finansal tablolar, yönetim kurulu faaliyet raporları ve sorumluluk beyanlarından oluşan raporları,

d) Finansal tablolar: Dipnotlarıyla birlikte finansal durum tablosu, kapsamlı gelir tablosu, nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosunu,

e) Kamu iktisadi teşebbüsü: 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi iktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşlarını,

f) Kamu işletmesi: 1 inci madde kapsamına giren işletmeleri,

g) Kamu teşebbüsü: (b), (e) ve (ğ) bentlerinde sayılan teşebbüsleri,

ğ) Kuruluş: 4046 sayılı Kanuna tabi olup sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan özelleştirme kapsam ve programındaki işletmecî teşebbüsleri,

h) Program: Bu Kararın ekinde yer alan tablodaki mali hedefler ile Bakanlıkça kamu teşebbüslerine gönderilecek 2021 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programını,

i) TMS/TFRS: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları,

ii) Uygulanan ekonomik politikalar: Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Yıllık Program ve bunlara istinaden hazırlanan belgelerde yer alan politikaları, ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 3- (1) Kamu teşebbüsleri, 2021 yılı faaliyetlerini, uygulanan ekonomik politikalar ile Program çerçevesinde aşağıda belirtilen ilkelere ve tabi oldukları mevzuata uygun olarak yürüteceklerdir:

- a) Kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde faaliyet gösterilecektir.
- b) Tüm işletmecilik faaliyetlerinde verimliliği ve kârlılığı artıracak tedbirler alınacaktır.
- c) Etkin bir insan kaynakları politikası izlenecektir.
- d) İşletme politikaları çerçevesinde etkin stok yönetimi yapılacaktır.
- e) Atıl durumda olan gayrimenkuller, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla satış, kiralama veya bedelli devir gibi usullerle, rayiç bedel esas alınarak değerlendirilecektir.
- f) Üretilen mal ve hizmetlere yönelik tedarik edilecek hammadde miktarı ve fiyatı ile üretilen mal ve hizmetlerin miktar ve fiyatları, Programda yer alan hedefleri sağlayacak şekilde tespit edilecektir.
- g) Faaliyet alanlarını ilgilendiren konularda AR-GE ve inovasyon çalışmalarına gereken önem verilecektir.
- h) Piyasa koşullarında daha kaliteli ve düşük maliyetli mal ve hizmet üretmek amacıyla, üretim teknolojisindeki gelişmeler takip edilecek, bilgi ve iletişim alt yapısı ile organizasyon yapıları gözden geçirilecektir.
- ı) Kamu teşebbüsleri, ticari kredi kullanımlarını ve mali yükümlülüklerini, Programda belirlenen hedefler çerçevesinde asgari düzeyde tutmak ve yönetmekle yükümlüdür.
- j) Cari açığın azaltılmasını teminen yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanan üretim azami düzeye çıkarılacaktır.
- k) İşletme faaliyetlerinde etkin risk yönetimi yapılacak ve finansal risklere karşı tedbir alınacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

İstihdam ve Hizmet Alımları

Açıktan ve naklen atama

MADDE 4- (1) Teşebbüs içi personel nakli suretiyle personel ihtiyacının karşılanmasının mümkün olmadığı hallerde, kamu teşebbüslerinde;

a) 2020 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler ile 15/10/2019 tarihli ve 1661 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlardan ayrılanlar hariç) en fazla %75'i kadar personelin açıktan ve/veya naklen atanması,

b) 2020 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler ile 15/10/2019 tarihli ve 1661 sayılı

Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında işe alınanlardan ayrılanlar hariç) en fazla %10'u kadar personelin de, özelleştirme uygulamaları nedeniyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirilen nakle tabi personelden atanması,

hususlarında kamu teşebbüsünün yönetim kurulu yetkilidir.

(2) Bakanlıkça 2020 yılında sermaye aktarımı yapılan kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıklarının birinci fıkra kapsamındaki personel atama işlemleri Bakanlığın uygun görüşüne bağlıdır.

(3) 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kadro, pozisyon ve görevlere yapılan atamalar, özel kanunlarda belirtilenler ve sivil havacılık sektöründe faaliyet gösteren kamu teşebbüslerinde istihdam edilecek uçucu personel hariç, 2021 yılında emekli yeni personel istihdamı yapılmayacaktır.

(4) Kamu teşebbüslerince, 2019 ve 2020 yıllarında ilgili yıl genel yatırım ve finansman programı kararları kapsamında Bakanlıktan veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığından uygun görüş alınan ve atama işlemlerine yönelik olarak Türkiye İş Kurumu veya Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı nezdinde gerekli işlemlere başlandığı halde sonuçlandırılmayan personel atama izinleri, 2021 yılında ilave bir izne ihtiyaç bulunmaksızın kullanılabilir.

(5) 2020 ve 2021 yıllarında açıktan atama yoluyla ilk defa işe alınan personele ait kadroların ölüm, istifa, kamu görevinden çıkarılma, sözleşmenin feshi, naklen atama sebebiyle personelin işe başlama tarihinden itibaren bir yıl içinde boşalması halinde, kamu teşebbüslerinin 2021 yılında herhangi bir izne ihtiyaç duymaksızın bu personel yerine yeni personel alma hakkı saklıdır.

(6) Üçüncü fıkra kapsamında yapılacak emekli personel atamaları (3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kadro, pozisyon ve görevlere yapılan atamalar hariç), birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sınırlamalara tabidir. Dördüncü ve beşinci fıkralar kapsamında yapılacak atamalar ise birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sınırlamaların dışındadır.

İlave atamalar

MADDE 5- (1) Uluslararası standartlar çerçevesinde istihdamına gerek görülen özel niteliklere sahip personel, yeni üretim tesisi, işletme birimi kurulması veya devir alınması veya yeni hizmet birimlerinin faaliyete geçmesi halinde bu tesisler için gerekli personel, kamu teşebbüslerinin mal veya hizmet üretiminde artış görülmesi veya faaliyet alanının genişlemesi durumunda ihtiyaç duyulan personel ile AR-GE faaliyetleri için istihdamına gerek duyulan personele yönelik talepler ve diğer nedenlerle kamu teşebbüsünce ortaya konulan personel ihtiyacına ilişkin talepler ilave atamalar kapsamında değerlendirilebilir. Kamu teşebbüsleri söz konusu ihtiyaçlarına ilişkin detaylı analiz ve gerekçeleri ilgisine göre Bakanlığa veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Bakanlığın veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığının uygun görüşü üzerine, bu talepler, kamu teşebbüsü tarafından statü ve unvan belirtilerek Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına gönderilir. Söz konusu atama izinlerine ilişkin talepler Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca sayı ve unvan değişikliği yapılmaksızın sonuçlandırılır. Bu fıkra kapsamında ilaveten atanacak personel sayısı, 2020 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler ile 15/10/2019 tarihli ve 1661 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlardan ayrılanlar hariç) %50'sini geçemez.

(2) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ek 8 inci maddesi çerçevesinde oluşan personel ihtiyacına yönelik talepler ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uygun görülen yatırımlar kapsamında kurulan ve personel ihtiyacı 4 üncü madde ile bu maddenin birinci fıkrası kapsamında karşılanamayan yeni tesis ve işletme birimlerine ilişkin personel talepleri, Bakanlık veya ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığının uygun görüşü üzerine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca herhangi bir sayı ve unvan değişikliği yapılmaksızın sonuçlandırılır.

(3) Kamu teşebbüslerince, istihdam maliyetleri kısmen veya tamamen uluslararası kuruluşlar tarafından karşılanan personele ilişkin atamalar, uluslararası standartlarca belirlenen asgari istihdam sayısı koşullarının karşılanması amacıyla yapılacak olan kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri, gemi trafik hizmetleri sisteminde görev yapacak kılavuz kaptan, gemi adamı ve deniz trafik operatörü ile ARFF memuru (hava alanı kurtarma ve yangınla mücadele memuru) atamalarına yönelik talepler söz konusu personelin sadece talep edilen ilgili alanda istihdam edilmesi kaydıyla, 4 üncü maddenin birinci fıkrası ile bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın Bakanlıkça ayrıca değerlendirilir.

(4) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci maddesi uyarınca en fazla 10 kişi istihdam edilebilir ve bu kişilerde 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesinde yer alan şartlar aranır. Bu sayıyı %50'sine kadar artırmaya Bakanlık yetkilidir. Bu kapsamda istihdam edilen personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır.

İlgili teşebbüs tarafından projenin amacı, konusu, süresi gibi bilgileri ihtiva eden detaylı fizibilite raporu ile istihdam edilecek pozisyona ilişkin sayı, nitelik, alım usulü ve ücret bilgileri sunularak Bakanlıktan istihdam izni talep edilir. Bakanlık gerektiğinde talep edilecek diğer bilgi ve belgeler ile birlikte istihdam talebini değerlendirir.

Sözleşme brüt ücret tavanı 21/7/2017 tarihli ve 30130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İktisadi Teşebbüslerinde Uygulanacak Ücretlerin Tespitine İlişkin Tebliğ (No:2017/2) ekinde yer alan sözleşmeli personel pozisyonlarına ait temel ücretlerin 1. Grubunun sözleşme imza tarihinde geçerli olan en yüksek temel ücret tavan tutarının 10 katını geçmemek üzere ilgili teşebbüsün talebi ve pozisyonun nitelikleri dikkate alınarak, Bakanlıkça verilecek izinde belirlenir. Her ne ad altında olursa olsun ödenecek tutar bu tavanı geçemez.

Bu fıkra kapsamında yapılan tüm işe alımlar sözleşmenin imzalanmasını müteakip 15 gün içerisinde Bakanlığa bildirilir.

Bu fıkarda ve sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

Zorunlu istihdam

MADDE 6- (1) Aşağıda belirtilen atamalar, 4 üncü maddenin birinci fıkrası ile 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sınırlamaların dışındadır. Bu kapsama giren personel, herhangi bir izne tabi olmaksızın, boş kadro/pozisyon dâhilinde göreve başlatılabilir.

a) İlgili yıl içinde asgari sınırlara göre kontenjan açığı doğması kaydıyla, özel kanunlar ve ilgili mevzuat gereği çalıştırılması zorunlu olan personele ilişkin atamalar.